

Koks bus politinis ruduo?

Šeimos politikos aktualijos

Jolanta RAMONIENĖ, „Šeimos instituto“ vadovė

Grįžtame prie įprasto veiklų ritmo. Ši vasara buvo išskirtinė ne tik šiluma, bet ir politiniais įvykiais. Pačiam vidurvasaryje vyko antrajai kadencijai išrinktos Prezidentės inauguracija, prisiekė trys atnaujintos Vyriausybės ministrai, keletas Seimo narių, pakeitusių išrinktuosius į Europos Parlamentą.

Nors kiekvienos šeimos poreikius labiausiai atliepiančius sprendimus priima savivaldybės, tačiau bendrąjį foną, politikos kryptį, palankumo šeimai nuostatas diktuoja Seimas. Taigi, žvilgtelėkime į praėjusią Seimo pavasario sesiją ir pasižiūrėkime, kokie darbai bus tęsimi rudenį.

Artėjančioje Seimo rudens sesijoje numatyta svarstyti grupės Seimo narių pateiktas Švietimo įstatymo pataisas, kuriomis siekiama sustiprinti tėvų (globėjų, rūpintojų) vaidmenį švietimo procesuose, taip pat siekiama integruoti sveikos gyvensenos programas į vientisą švietimo sistemą. Žinoma, vien pakeitus teisės aktus situacija nepasikeis. Tad kviečiu Jus išsakyti savo nuomonę – ar pritariate subsidiarumo principui švietimo sistemoje, ar Jums priimtinesnis savo pareigų ir atsakomybės perdavimo kitiems modelis, sumažinantis Jūsų galimybes daryti įtaką savo vaiko ugdymui? Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas paskirtas pagrindiniu tai svarstyti, o papildomai svarstys Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

Tikėtina, kad karščiausios diskusijos lydės Konstitucijos 38 straipsnio pataisų svarstymą. Šiomis pataisomis siekiama Konstitucijoje įtvirtinti, jog šeima kyla iš santuokos, kuri yra laisvas vyro ir moters susitarimas, o taip pat kyla iš motinystės ir tėvystės. Deja, ligšiolinės procedūros kelia pagrįstų įtarimų apie sąmoningą vilkinimą. Vyriausybė savo sprendimą priėmė tik rugpjūtį, o Konstitucijos komisija savo išvadą dar nepateikė ir dėl to šio klausimo negali pradėti svarstyti pagrindiniu paskirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Politinį karštį vasarą padidino Sveikatos apsaugos ministre tapusi Rimantė Šalaušėvičiūtė. Daugiausia prieštarų vertinimų sulaukė jos mintis, jog verta diskutuoti apie eutanaziją, taip pat ir vaikų. Jos teigimu, žmogus eutanaziją gali pasirinkti tik tada, kai pats to nori, o ne tada, kai sukelia rūpesčių artimiesiems (šiuo metu Baudžiamajame kodekse

numatyta bausmė padėjusiam nusižudyti beviltiškai sergančiam žmogui jo paties prašymu). Vėliau politikė patikslino, kad nepitaria eutanazijos įteisinimui artimiausiu metu, o naujas įstatymo projektas ar naujas požiūris turi būti išdiskutuoti visuomenėje. Visai kitaip mano jos bendrapartietė Seimo narė Marija Aušrinė Pavilionienė, rugpjūtį registravusi Eutanazijos įstatymo projektą ir numačiusi jo įsigaliojimą jau 2016 m. sausio 1 d. Tad kokį pagreitį įgaus diskusijos apie eutanaziją ir kaip skubiai bus priimami sprendimai? Senosios demokratijos valstybėse diskusijos vyksta daugiau nei 30 metų.

Naujoji sveikatos apsaugos ministrė pasisakė ir abortų klausimu. Aborto pasirinkimą ji priskiria moters teisei apsispręsti ir tvirtina, kad taip manančiųjų politikų yra dauguma. Gyvybės prenatalinėje fazėje apsaugos įstatymo projekto svarstymą ji įvardija kaip vieną pirmųjų darbų rudens sesijoje. Taigi, laukia karštos diskusijos. Jūsų palaikymo reikės Seimo narių Manto Adomėno ir Liutauro Kazlavicko pateiktiems pasiūlymams įstatymu įtvirtinti pagalbą nėščiosioms.

Karštos diskusijos lydi ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo svarstymus. Grupės Seimo narių siekis įstatyme įtvirtinti nuostatą, kad vaiko teisė būti sveikam atsiranda jau nuo pradėjimo momento, nesulaukė nei Vyriausybės, nei papildomo Sveikatos reikalų komiteto palaikymo. Pastarasis nusprendė pasiūlyti šį įstatymo projektą gražinti iniciatoriams patobulinti.

Ar bus tęsimi jau ilgai užsitęsę svarstymai dėl kiekvieno vaiko prigimtinės teisės į tėvą ir motiną įtvirtinimo, priklausys

nuo Teisės ir teisėtvarkos komiteto, kuris nepriima sprendimo dar nuo 2013 metų.

Seimo narė Pavilionienė Lygių galimybių įstatyme siūlo įtvirtinti draudimą diskriminuoti asmenis dėl jų šeiminių padėties ir fizinės išvaizdos. Toks draudimas įpareigotą valstybę dviejų asmenų nesusituokusią porą traktuoti vienodai kaip ir sutuoktinius. Tad sutuoktinių statusas netektų jokios reikšmės, nes tas pačias teises valstybė privalėtų suteikti ir nesusituokusiems asmenims. Tektų atsisveikinti ir su šeimą stiprinančia šeimos politika... Pagrindiniu šiam įstatymo projektui svarstyti paskirtas Žmogaus teisių komitetas nepritarė Seimo nario Rimanto Dagio pateiktam pasiūlymui išbraukti iš įstatymo projekto diskriminaciją dėl šeiminių padėties. Komitetas mano, jog sutuoktinių skirtingas traktavimas, palyginti su nesusituokusiais, nepakankamai teisėtas, motyvuotas ir objektyviai pagrįstas!

Tikėtina, kad netrukus prasidėsiančioje rudens sesijoje tęsis svarstymai dėl lyties keitimo. Sunku patikėti, bet jau nuo 2003 m. galioja Civiliniame kodekse įtvirtinta teisė medicininiu būdu pasikeisti lytį išreiškus prašymą raštu ir dėl to gali būti asmenų, kuriems po lyties keitimo reikalingi naują tapatybę įtvirtinantys asmens dokumentai!

Tai tik nedidelė dalis teisės aktų projektų, kurie bus svarstomi šį rudenį Seime. Tad ir vėl kreipiuosi į Jus, nes nuo mūsų pasirinkimo ir aktyvumo priklauso tai, ką ir kaip nusprendžia politikai. Nebūkime abejingi, nepamirškime – mes kuriame ne tik savo, savo šeimos, bet ir visos visuomenės, valstybės ateitį. Puiku, kad suvokiame, jog yra negerai, kalbame apie tai, tikime, jog gali būti kitaip, bet ypač svarbu – kad patikėtume, jog būtent mes galime ir turime tai pakeisti!